

Transcendència de l'Envelat

Jo n'he vist de totes maneres d'envelats: de luxosos, de no tan luxosos i de gens luxosos. N'hi ha tants, que se'n veuen per tots els gustos. Per la festa major sembla que tota societat de ball que s'estimi ha de tenir un envelat, si no vol perdre el seu prestigi.

Sovint és com una mena de torneig. Si el partit contrari l'any passat en va fer un de molt bonic, aquest any és necessari superar-lo. Si el partit de dalt hi tenia dotze *palcos* i quatre làmpares de les grans, és precis que el partit de baix s'apressi a posar-hi setze *palcos* i sis làmpares, si no vol caure en el des- crèdit.

Aquesta obsessió de l'envelat és potser una comoditat per la calor de l'estiu, però és sobre tot un enlluernament dels colors virolats de les robes que hi posa l'envelador. Enc que el partit, de baix o de dalt, tinguin una sala de ball esplèndidament arranjada i ventilada, no és probable que per això renunciïn a l'envelat; si per cas, fóra per raons d'economia i perquè la caixa de l'entitat no podria suportar el pes sencer de l'envelat. És perquè a tot bon ballador—el ballador bona fe de festa major— li és necessària la satisfacció de tenir un envelat on les robes de fantasia es confonguin amb els colors llampants dels vestits de les noies; al bon ballador li és necessària la faramalla brillant de l'envelat, aquella brillantor viva que surt de terra com per encant i llueix magníficament durant els dies de festa major, per desaparèixer altra volta en la grisor dels dies.

Els envelats quasi són una part integrant de nosaltres mateixos. Però igualment com semblen una part nostra, a l'envelat hi ha un moviment que és com la seva ànima. Dintre un envelat cent per cent com ara es diu, cal que hi hagi uns papàs i unes mamàs que estiguin tota l'estona badallant i mirant la noia que porta el vestit més lleig, mentre escolten els esgarips dels músics. Han d'haver-hi els *palcos* dels *senyors* i les *niñas bien* que flirtegen amb ulls de rimmel autèntic amb els *pollos pera*. I han d'haver-hi moltes empentes, més empentes encara, i unes parelles vehements i moltes parelles discretes. Cal ensenyar el vestit nou i tenir paciència per contemplar el dels altres. Les noies han de riure força i els joves esforçar-se a fer gràcia i és necessari contestar amb un somriure a les banalitats més insulses. I sobre tot cal ballar molt, molt, fins a l'extenuació. L'envelat és l'imperi del ball. Els homes més feliços de la festa major no hi ha dubte que són els balladors; són els únics que frueixen de la festa en tota la seva integritat. Les robes fugisseres de les noies, la llum, la música engrescadora, l'ensomniament del matí, són delícies difícilment gustades pels que no han ballat mai. I tot això i molt més és l'envelat. Si un any no se'n fes, fóra un any sense festa major.

Ja se sap, cap a l'estiu per cí i per llà veureu uns pals, unes banderes i unes veles barrades que s'albiren des de lluny: és un envelat. No hi ha cap poble potser que s'oblidi de fer el seu: de tants que n'hi ha, us quedariu parats si els podíem veure junts. Tal poble de muntanya, que no té altra cosa d'interès que el paisatge del voltant i creuriu que és insensible a totes

les coses que existeixen al món, en apropar-se la festa major cuita a fer un envelat. Potser els diners seran justos i l'orquestra no afinarà i l'envelat serà deslluït, però aquest no hi pot faltar.

Quan s'acosta la temporada, els «cuidants» han de córrer entre el jovent per a veure com sona la bossa i mirar com s'ha d'arreglar. I hauran d'anar a demanar preus i combinar el pressupost perquè quan el dia arriba no facin el ridícul davant del poble de més avall. I quasi sempre l'envelat surt. Els somia-truites prou donariem tots els envelats del món per deu metres d'herbei tendre. Però és que un ball sota uns arbres amb lluminàries a la *veneciana* i amb una catifa de molsa, ja no s'estila. Ara, al nostre temps, cal que sigui un envelat precisament i deixar-se de romanticismes. Força roba i forces colors. Colors sobretot; els colors tenen una força de suggestió grandíssima. Me'n van convèncer en un minúscul poble pròxim a Figaró; tot ho omplien de *banderetes* i posaven papers virolats per tot arreu. Em van fer malbé el paisatge. D'ençà d'aleshores, jo, com somia-truites que sóc, avorreixo la festa major.

NYICRIS

EL BALL DE RAMS

Això abans; quan els balls de rams eren de rams i els rams eren de flors.